

Yttrande angående Remiss Trafikanalys Rapport 2022:14 Förslag som leder till transportsektorns klimatomställning M2022/01828, Remiss Länsstyrelsen Uppsala län Lokal och regional klimatomställning, samt Remiss Tillväxtanalys PM 2022:10 Näringslivets klimatomställning

Sammanfattning

Energimyndigheten anser att de tre underlagen till den kommande klimatpolitiska handlingsplanen¹ som remitterats i hög grad präglas av att de olika deluppgifterna har hanterats på mycket skilda sätt i framtagandet.

Energimyndigheten menar därför att tre skilda rapporterna inte utgör ett samlat och ändamålsenligt underlag utifrån hela samhällets samlade klimatomställning. Processen skulle gynnas av en utpekad samordnande myndighet och gemensam hantering kring de framtagna förslagen. Energimyndigheten ser nu att det kvarstår ett stort arbete med att skapa en inbördes jämförbarhet och prioritering mellan åtgärdsförslagen i de tre olika uppgifterna.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten har från början av arbetet med de tre uppgifterna pekat på riskerna för att det inte samordnas på ett tydligare sätt. Den uppdelning som

¹ Trafikanalys (2022), *Förslag som leder till transportsektorns klimatomställning – redovisning av regeringsuppdraget att ta fram underlag inom transportområdet inför den kommande klimatpolitiska Handlingsplanen*, Rapport: 2022:14; Länsstyrelsen Uppsala län (2022), *Lokal och regional klimatomställning, Underlag inför klimatpolitisk handlingsplan 2023*; Tillväxtanalys (2022), PM 2022:10 *Näringslivets klimatomställning*.

resulterade i de tre separata underlag till en för helheten samlad klimathandlingsplan har inte varit ändamålsenlig². Det skulle varit lättare att skapa jämförbarhet mellan åtgärderna om det funnits en utpekad samordnade myndighet som också arbetade in alla förslag i en gemensam rapport med gemensamma urvalsmetoder av åtgärder. Den begränsade samordningen, i avsaknad av utpekad ansvarig, har gjort det näst intill omöjligt att bedöma vad som är de mest ändamålsenliga och effektiva förslagen som regeringen bör ta med i nästa klimathandlingsplan. De tre rapporterna i sin nuvarande form och upplägg saknar därmed förutsättningar att utgöra tillräckligt underlag i arbetet med att ta fram en samlad klimathandlingsplan av god kvalitet inom utsatt tid.

Nedan förs Energimyndighetens mer specifika kommentarer och ståndpunkter fram avseende respektive underlagsrapport.

Transport

Energimyndigheten har i augusti 2022 lämnat synpunkter på Trafikanalys slutliga utkast av underlag till kommande klimatpolitiska handlingsplan. Då framfördes att rapporten saknade en diskussion om transportsystemet som helhet, vilka hinder som finns och vilka problem som måste lösas för att Sverige ska kunna klara omställningen till fossilfrihet inom transportsektorn. Det konstaterades bland annat att viktiga pusselbitar saknades, exempelvis diskussioner om infrastrukturplaneringen. Den uppdelning som gjorts under arbetet missgynnar dessutom diskussioner och förslag som handlar om överflyttning mellan trafiklagen. Den rapport som nu har skickats på remiss har inte tagit hänsyn till dessa synpunkter, vilka enligt Energimyndigheten bör beaktas i det fortsatta arbetet.

Näringslivet

Energimyndigheten anser att promemorian *Näringslivets klimatomställning* inte bör läggas till grund för den kommande klimatpolitiska handlingsplanen 2023–2026 eftersom rapporten uppvisar betydande brister i delar.

Energimyndigheten vill framföra att det i denna typ av processer är viktigt att få till stånd en god samverkan och ett välfungerande kunskapsutbyte, annars riskerar kvalitén på slutliga åtgärdsförslag att påverkas. I detta fall präglas den färdiga rapporten av den bristfälliga kunskapsöverföringen mellan Energimyndigheten och Tillväxtanalys. Energimyndigheten anser inte att myndighetens underlag har arbetats in i rapporten på ett tillfredställande sätt, vilket har resulterat i att rapporten innehåller otydliga beskrivningar och felaktiga resonemang. Dessutom anser inte Energimyndigheten att arbetsprocessen har

² Trafikanalys (2022), Förslag som leder till transportsektorns klimatomställning – redovisning av regeringssuppdraget att ta fram underlag inom transportområdet inför den kommande klimatpolitiska Handlingsplanen, Rapport: 2022:14
Länsstyrelsen Uppsala län (2022), Lokal och regional klimatomställning, Underlag inför klimatpolitisk handlingsplan 2023.
Tillväxtanalys (2022), PM 2022:10 Näringslivets klimatomställning.

medgett tillräckligt med tid och möjlighet för de bistående myndigheterna att granska och lämna synpunkter på rapporten i sin helhet.

Detta har Energimyndigheten lyft tidigare i *Särskilt yttrande angående underlag om näringslivets klimatomställning till den klimatpolitiska handlingsplanen (dnr 2021-015709)*. I samma yttrande har Energimyndigheten också framfört att myndigheten inte ställer sig bakom förslaget att ge Miljömålsberedningen i uppdrag att se över och justera de svenska klimatmålen eftersom detta skulle skapa osäkerhet kring den övergripande riktningen och ambitionen i svensk klimatpolitik. Energimyndigheten står fast vid detta synsätt och vill inte se en översyn av de långsiktiga klimatmålen.

Lokalt och regionalt

Denna underlagsrapport är den som Energimyndigheten ser är bäst och mest genomarbetad, samordnad och förankrad. Energimyndigheten har därmed haft möjlighet att ta en aktiv och drivande roll i arbetet med uppdraget avseende underlag om lokal och regional klimatomställning och tillstyrker förslag nr 1–9. Energimyndigheten vill poängtera att de fyra styrmedelspaketen *Ledarskap för klimatomställning*, *Myndighetslyft för klimatet*, *Kommunalt klimatlyft* samt *Regionalt klimatlyft* bör ses som en helhet som förstärker varandra.

Energimyndigheten avstyrker däremot förslag nr 10 om att utreda hur stora energi- och eleffektanvändande verksamheter på lämpligt sätt kan omfattas av tillstånds- respektive anmälningsplikt enligt miljöbalken och miljöprövningsförordningen. Innan en utredning enligt förslaget kan genomföras behöver behovet av ett dylikt styrmedel tydligt motiveras för att besvara frågan om varför en sådant bör införas.

Beslut i detta ärende har fattats av stf. generaldirektör Rémy Kolessar. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningscheferna Lena Callermo, Gustav Ebenå och chefsjuristen Rikard Janson. Föredragande har varit Gustav Ebenå.

Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens ärendehanteringssystem och saknar därför underskrift.